

ható tapasztalat szerzése, a lényeges kapcsolatok kiemelése, elmélet (modell) alkotása, annak kísérleti vagy elméleti ellenőrzése, korrekciója, továbbfejlesztése, a megszerzett ismeretek alkalmazása. A természettudományi nevelés tartalmát pedig a következő főbb csomópontok, témakörök adják: az anyag mozgástörvényei; az anyag struktúrája; az élő anyag speciális jellemzői és az anyag története, evolúciója.

Ma még nem tisztázódott végérvényesen, hogy milyen tantárgyi keretekben, az integráció milyen szintjén tanítható meg a legeredményesebben a tananyag. A természetismeret című tantárgy tervezetével – az alapfokú természettudományos képzéssel – kapcsolatban további kísérletek mutathatják meg, hogy a tervezet kellően számol-e a tanulók életkori sajátosságaival. A gimnáziumi természettudományos tananyag megtervezésekor viszont az iskolarendszer esetleges módosításának szempontjaira is gondolni kell.

KÖNYVSZEMLE — ÚJ KÖNYVEK

A hadtápvezetés automatizálása

Írta: A. Sz. Muzicsenko,

V. A. Baranyuk és V. I. Vorabjev
Szerkesztette: M. Golusko vezérezredes,
professzor, a hadtudományok doktora

A Szovjet Fegyveres Erők hadtápjára bonyolult és sok összetevőből álló rendszer, amely magába foglalja az erők és eszközök felhasználásának a megszervezését, a csapatok anyagi biztosítását, a szállítások megszervezését, technikai, egészségügyi és más anya-

gokkal történő biztosítást a csapatok életének és a tevékenységnek különböző viszonyai között, a hadtáp őrzésének, védelmének és vezetésének a megszervezését.

A hadtápnak a csapatok biztosításával kapcsolatos szerepét, munkáját, annak terjedelmét meggyőzően szemléltetik a Nagy Honvédó Háború tapasztalatai. Így például a háború éveiben a hadsereg és a flotta részére több mint 10 millió tonna lőszer, 16 millió tonna üzemanyagot, kb. 40 millió tonna élelmiszert és sok más anyagot szállítottak. A katonai vasúti szállítás meghaladta a 19 millió vagon, gépkocsiszállítással a hadseregek kb. 145 millió tonna anyagi eszközt szállítottak. Ez alatt az idő alatt helyreállítottak és felépítettek 120 ezer km vasutat, 100 ezer km gépkocsit, felépítettek és berendeztek ezernyi hidat és repülőteret. A hadműveletek lefolyása során a harcmezőről 2–3 alkalommal került hátraszállításra és javításra minden harckocsi, ágyú, más harci és speciális technika. A katonáorvosok felgyógyították a sebesültek 72, a betegek 90%-át. A legfontosabb stratégiai hadműveletekben, amelyek 3–4 FRONT erőivel folytak, mindennap elfogyott 14 ezer tonna lőszer, üzemanyag és élelem. Ilyen hadműveletekben – nem számolva más anyagokkal – csak egy javadalmazás lőszer és akna utánszállításához szükséges volt megközelítőleg 13 ezer vagon.

A fegyveres erők hadtápjának jelentősége a korszerű háború viszonyai között jelentősen megnőtt. Az általa megoldandó sokoldalú és bonyolult feladatok megnövelték a hadtápvezetéssel szembeni követelményeket. A csapatok hadtápbiztosítására vonatkozó elhatározás meghozatala pedig sok és munkáigényes számvetés elkészítését igényli. A korábbi időszakhoz viszonyítva a hadtáp szervek részére a csapatok hadtápbiztosításának vezetésé-

hez szükséges információ terjedelme lényegesen megnövekedett. Elkerülhetetlen a helyzetben bekövetkező változások előrejelzése. Számításba kell venni, hogy a harctevékenység határozott jellege, gyors lefolyása, a helyzetek gyakori és váratlan változásai szükségessé teszik sok kérdés rövid idő alatt történő megoldását.

Mindez bonyolulttá teszi a hadtápbiztosítás vezetését és megköveteli operativitásának növelését. Ugyanakkor az elhatározáshoz szükséges rövid idő alatt beérkező – helyzettel kapcsolatos – sokoldalú információ feldolgozása rendkívül nehéz. Az információ gyűjtésének és feldolgozásának hagyományos módszerei ma már nem felelnek meg az operatív vezetés követelményeinek. Ezért felmerült a hadtápvezetés problematikája új megközelítésének és azok tudományos alapokon történő megoldásának a szükségessége, az új különböző rendeltetésű technikai eszközök segítségével. A kérdés ilyen módon történő megközelítése szükségessé teszi az automatizált hadtápvezetési rendszer rendszeresítését, amely lehetővé teszi a hadtáp egyes elemeivel és a hadtáp egészével kapcsolatos információs adatok gyűjtését, megőrzését és újbóli előhívását. A technikai eszközök ilyen rendszere lehetővé teszi a csapatok hadtápbiztosítására vonatkozó elhatározás meghozatalához szükséges munkaiágenes információk adatok feldolgozásának gépesítését és automatizálását.

Az automatizált rendszer az az út, amely lehetővé teszi a hadtápvetés állandó tökéletesítését, az elhatározás minőségének és a hadtápvetés operativitásának a növelését. A hadtápvetés folyamatainak automatizálása napjainkban ezért nagyon aktuális probléma, amelynek megoldásán állandóan munkálkodni kell. A hadtápvető szervek munkájában az automatizált rendszer létrehozása bonyo-

lult folyamat, amely komplex rendszarbályokat foglal magába, s amely megvalósítása gondosan átgondolt és célirányos tevékenységet követel meg. Mindez a különböző szintű hadtápszervek vezető állományától meghatározott tudást és e probléma megoldása érdekében állandó tanulást követel meg.

Az olvasónak ezen könyvben rendszerbe foglalták a hadtápvetés automatizálásának kérdéseit. Ezért ez alapvető támasz hasonló rendszer kidolgozásához, a speciális matematikai biztosítás megoldásához, az egyes feladatok végrehajtásához szükséges munkaráfordítás és a rendszer egésze effektivitásának értékeléséhez. Az automatizált rendszer kutatásai és rendszeresítése során ezek a kérdések elsőrendű jelentőségűek lesznek. Ezért ez nagymértékben kell hogy érdekelje a hadtápvető szervek felelős vezetőit a vezetés automatizálásával kapcsolatos elhatározás meghozatala során.

Ebben az értelemben ez a könyv segédlet lehet nemcsak a hadtápvető szervek részére, hanem más fegyvernemek és szolgálatok tisztjei részére is.

A könyvet az MNHF-ség saját hatáskörében lefordította és belső használatra magyar nyelven már kiadta azazal a céllal, hogy a hadtápvető szerveink, tanintézeteink és a hadtápbiztosítási számítógépes rendszerek szervezésével foglalkozók gyakorlati munkájukban hasznosítani tudják.

A főirányban

Írta: N. A. Antyipenkó altábornagy

A Szovjetunióban 1971-ben megjelent a „NAUKA” kiadó gondozásában a fenti című könyv, amely a II. világháború tapasztalatait dolgozza fel, hasznos következtetések levonásával.

A könyvet a jövőben a Zrínyi Kato-

nai Kiadó magyar nyelven is megjelenteti. Úgy ítélték meg, hogy e hadtörténelmi mű hasznos tudnivalókhöz juttatja a Magyar Néphadsereg parancsnoki-, a hadtápbiztosítás folyamatában résztvevő-, abban aktívan tevékenykedő állományát egyaránt. Ezért a könyv megjelentetése elé a szépirodalmi- és katonai szakkönyvtárak hatáskörén túlmenően, mint magánemberek is várakozással tekintünk.

*A Szovjet Fegyveres Erők hadtápjá
az 1941–45. évi
Nagy Honvédő Háborúban*

Készült: Sz. K. Kurkotkin
hadseregtábornok,
a Szovjetunió honvédelmi miniszterének
helyettese, a Fegyveres Erők
hadtápfőnöke irányításával

(A Zrínyi Katonai Kiadó gondozásában magyar nyelven is megjelenik a következő évben.)

A „Krasznaja Zvezda” c. szovjet napilap 1977/85. számában A. SZKOVORODA altábornagy, a hadtudományok doktora, professzor méltatja a könyv jelentőségét. Ennek alapján készült tájékoztatóként néhány gondolat a kiadvány tartalmáról és jelentőségéről.

A könyv részletesen vizsgálja a hadsereg és flotta hadtápszervei a szovjet hadseregnek a fasiszta Németország elleni harctevékenységet és Távols-Keleten a militarista Japán ellen folytatott hadjárat hadtápbiztosítására irányuló feladatok végrehajtásának tapasztalatait. Ezen tapasztalatok elemzését a Szovjet Fegyveres Erők hadtápjának az ország gazdasági lehetőségeivel és hadműveletek jellegével szoros összefüggésben végezték. A szerzők a hadtáp működésének minden területéről

nagyon sok konkrét adatot tartalmazó anyagot használtak fel vizsgálatuk során.

A könyv olyan adatokat tartalmaz, amelyek jellemezték a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta hadtápjának anyagi-technikai bázisát és állapotát a hitleri megszállók elleni fegyveres harc kezdetén.

A Szovjetunió gazdasági potenciálját fejlesztő párt és kormány bonyolult nemzetközi helyzetben kénytelen volt felhasználni azt nemcsak a szocializmus békés építésére, hanem az ország védelmi képességének erősítésére is.

Ezzel kapcsolatosan különösen a két utolsó háború előtti évben foganatosítottak fontos intézkedéseket. A könyvben ismertetett hiteles adatok meggyőzően és szemléltetően bizonyítják azt, hogy a kommunista párt és a szovjet kormány mindent megtett annak érdekében, hogy háború esetére a szükséges anyagi eszközökből minél nagyobb mennyiséget halmozzon fel állami tartalék és mozgókészlet formájában. Mindezeknek eredményeképpen az állami anyagi tartalékok értéke a fasiszta Németország támadását megelőző utolsó másfél év alatt kétszeresére nőtt, s az 7,6 milliárd rubelnek felel meg.

Fontos helyet foglal el a könyvben az ország egész gazdaságának a fasiszta Németország Szovjetunió elleni támadása utáni háborús célokra való átállításával kapcsolatos kérdések. Meggyőzően bizonyítja, hogy ezen összálami és össznépi feladat megoldásában elért siker az ország szocialista iparosításának, a mezőgazdaság kollektivizálásának, a kulturális forradalomnak és a szocializmus igen rövid idő alatt létrehozott hatalmas anyagi-technikai bázisának az eredménye.

Az ország népgazdaságát háborús vágányokra átállító kommunista párt és szovjet kormány egyidejűleg igen

nagy figyelmet fordított a fegyveres erők hadtápjának fejlesztésére. A könyvből megtudhatjuk, hogy ez a fejlesztés minden fontosabb területet felölelt. Korszerűsítették a hadtáp anyagi-technikai bázisát, szervezését, felépítését. Megerősítették káderekkel a szolgálatot, begyakorolták várható tevékenységének végrehajtását mind a nagy hadászati műveletek előkészítése során, mind azok alatt. A szerzők felhívják az olvasó figyelmét arra, hogy a Szovjetunió hadügyi népbiztosa 1941 július 30-án jóváhagyta a szovjet hadsereg hadtápjá háborús vezetésének irányelveit, s ezen vezetés szerveinek szervezését.

Tevékenységükben a hadtápszervek – és ez nagyon jól kitűnik a könyvből is – a szovjet állam egész hadigazdaság potenciáljára támaszkodtak, felhasználták az ország egységes szállítórendszerét, a tudomány és a technika főbb ágainak, továbbá az egészségügy eredményeit. Más szóval a Szovjetunió Fegyveres Erőinek hadtápjá összekötő láncszem volt a szovjet állam gazdasága, hadserege és flottája között. A szovjet–német fronton és Távols-Keleten folyó hadműveletek alatt a hadtáp katonák átvettek a népgazdaságtól és kiszállítottak az első vonalakba több mint 10 milliárd tonna lőszert, kb. 16,4 millió tonna üzemanyagot, több millió különböző típusú fegyverzetet és harcitechikát, valamint igen nagy mennyiségű más anyagi eszközöket.

A könyv szerzői konkrét hiteles anyagokon keresztül rámutatnak arra, hogy a hadtápegységeknél, -intézeteknél és vezető szerveknél a párt katonapolitikájának közvetlen végrehajtói a parancsnokok, a pártszervezetek és a politikai szervek voltak. Kellő részletezéssel ismertetik a pártpolitikai munka formáit és módszereit a hadtápszerveknél és annak szerepét a hadtáp tevékenység megszilárdításában minden tagozatban.

Figyelmet érdemelnek a könyvnek azok a lapjai, amelyekken elemzik a badsereg hadtápszervek tevékenységét az ellenség által szétrombolt üzemek, városok és lakott területek helyreállításában, továbbá a mezőgazdasági munkák felszabadított körletekben való végzésében a polgári lakosság ételmezési és egészségügyi ellátásában. A könyv szerzői külön kihangsúlyozzák a hadtáp katonák tevékenységének internacionalista jellegét, akik – ahogy ismeretes – minden szükséges anyaggal elláttak egy sor kelet-európai ország nemzeti katonai és partizán alakulatait. A szovjet hadtápszervek, -alegységek és -egységek megszervezték a szovjet hadsereg által a fasiszta iga alól felszabadított európai országok békés lakosságának azon anyagi eszközökkel való folyamatos ellátását, amit a kommunista párt s a szovjet kormány erre a célra külön kijelölt.

Korszerű (mai) viszonyok között a fegyveres erők hadtápjának feladatai lényegesen bonyolultabbak lesznek. Ezzel kapcsolatban a Nagy Honvédő Háború hadművelleti hadtápbiztosításával kapcsolatos tapasztalatok tanulmányozásának nagy jelentősége van a csapatok hadtápbiztosítása problémái helyes értelmezésének és kidolgozásának szempontjából. Az ismertetett mű nagyon jó segédletül szolgálhat a tiszti, a tiszthelyettesi állomány képzéséhez és önképzéséhez. Nagy segítséget nyújt a katona olvasóknak a szakmai ismeretek elmélyítésében, segít még világosabban tisztázni a hadtáp szerepét, tendenciáit és feladatait a fegyveres erők magasfokú harcckészültségének fenntartásában.

(A könyv összefoglaló utolsó két fejezete az MNHF-ség kiadásában a közelmúltban megjelent.)

*A Szovjetunió külpolitikájának
lenini hagyományai*

Szerkesztette: A. L. Narocsnyickij
Moszkva, 1977. 264 old.

A mű ismerteti az SZKP és a szovjet állam nemzetközi politikájának tudományos alapelveit, történelmi tapasztalatait és fő szakaszait. A kutatók figyelmének középpontjában olyan kérdések állnak, mint a proletár internacionalizmus és a népek közötti szolidaritás az imperializmus elleni küzdelemben, a különböző társadalmi rendszertű államok békés egymás melletti élésének és együttműködésének lenini elvei. Részletesen foglalkozik a könyv a Szovjetunió külpolitikájának időszere irányzataival, a békéért és a nemzetközi együttműködésért, a népek szabadságáért és függetlenségéért való harcnak az SZKP XXIV. kongresszusán előterjesztett és a XXV. kongresszuson továbbfejlesztett programjának megvalósításával.

(Béke és szocializmus 1978/1. sz.)

Szocializmus és demokrácia

A demokrácia a szocialista országok elméletében és gyakorlatában
Berlín, 1977. 444 old.

A szocialista közösséghez tartozó országok tudósainak közös műve a szocialista demokrácia eredményeit és további fejlődésének útjait vizsgálja. Megmutatja, miképpen biztosítja a szocializmus a gyakorlatban az emberi jogokat, s külön hangsúlyozza, hogy a szocializmusban az államhatalom egyik fő célja: megteremteni a feltételeket a tömegeknek a társadalom irányításában való széles körű részvételhez.

(Béke és szocializmus 1978/1. sz.)

Hosszú kések éjszakája

Írta: Hollósi Tibor

Náci belügynek tűnhet az az 1934. június 30-án lezajlott vérfürdő, melynek során az SS a másvilágra küldte a Hitlert hatalomra segítő rohamosztagosok, az SA vezérkarát, „színe-javát”. E mű, mely a „Népszerű történelem” sorozatban jelent meg, lebilincselő stílusban, érdekes fotoanyaggal dokumentálva, ezen a történelmi krimibe illő drámai epizódon keresztül elmélyült kutató munkával a hitlerista rendszer egész anatómiáját képes demonstrálni. Meggyőzően bizonyítja a német monopoltőke szerepét a fasisztus uralomra juttatásában, jellemzi a militarista köröket, amelyek revansista terveikhez a faltörő kos szerepét szánták a náciknak, helyére teszi az ún. „kisemberek” szerepét a mozgalomban. Végigkísérhetjük a prominens ös-náci SA-vezérek, pl. Röhm, Strasser, Heines pályafutását, megismerve hatalmi vágytól fűtött, többnyire züllött égiségüket. Bemutatja bukásuk valódi okait: el kellett őket távolítani a néptömegek további megfélemlítése érdekében is (nem mellékes, hogy a 600 000-es létszámú SA-ban szép számmal voltak találhatóak a nácik szocialis demagógiájától megszedült munkások, munkanélküliek, deklaszáltak), s főleg ezt követelte a fasiszta rezsim intézményesítésének, konszolidációjának igénye is. Belejátszott az eseményekbe a hadsereg vezérkarának növekvő féltékenysége az ellenőrizhetetlen szabadcsapatok iránt, s ami alighanem a legdöbbentőbb elem, a fasisztus támogató monopoltőkés csoportok közül azok kerekedtek felül, akik az SS-sel szövetkező Hitlerre és más náci vezetőkre tették fel a lapjukat. Ezt a tényt ma, mikor a szakirodalomban megújulnak az olyan kísérletek, hogy elködösítsék a fasisztus osztályjellegét,

nem lehet eleget hangsúlyozni. A könyv legnagyobb érdeme, hogy a véres epizód felelevenítésével éppen erre a lényegre világít rá erőteljesen. (Kossuth, 1977.)

(Pártélet 1978/2. sz.)

A nemzetközi kommunista mozgalom dokumentumai 1945–1976

című gyűjteményes kötet, melyet Fencsik László szerkesztett, s bevezetőjét Harsányi Iván és Szántó György írta, a Kossuth Könyvkiadó gondozásában látott napvilágot a közelmúltban. A kiadványt a jelenkor munkásmozgalma iránt érdeklődők, de különösképpen a politikai oktatás résztvevői nagy örömmel üdvözölhetik. Történelmi tükrökép ez a nemzetközi munkásmozgalom legutóbbi évtizedeiről, világosan kirajzolja a mozgalom dinamikáját, változásait az új történelmi szituációkban, az elmélet és a gyakorlat kapcsolatát, az eleven marxizmus gyarapodását. Anyaga kitűnően ábrázolja a mozgalom sokrétűségét, nem kerdőzve a tévedéseket, a belső konfliktusokat, gyötrelmes válságainkat sem.

A kötet öt nagy fejezetre oszlik. Az első a nemzetközi tanácskozások legfontosabb dokumentumait tartalmazza, kezdve a Tájékoztató Iroda 1947-es megalakulásától a kommunista és munkáspártok 1957-es, 1960-as, 1969-es és 1976-os értekezleteinek elvi állásfoglalásáig. Majd az általános jellegű dokumentumok között olyan fontos témákat találunk, mint az SZKP XX. kongresszusának okmányai, a személyi kultuszt elemző és elítélő 1956 júniusi határozatot, vagy Togliatti 1964-es írása. Az antiimperialista akcióegységért folytatott harcok című fejezet az 1965-ös moszkvai tanácskozást, a tőkés országok kom-

munista pártjainak brüsszeli tanácskozását és egyebek mellett Ho Si Minh politikai végrendeletét tartalmazza. Érdemben, értelemszerűen is idetartoznak a Kínai Kommunista Párt szakadár politikáját, e szakadás folyamát ábrázoló írások, levelek, nyilatkozatok. S itt jelenik meg a nemzetközi munkásmozgalomnak a világ békeszerető népeit mozgósító tevékenysége Indokina népeinek szabadságáért. A harmadik fejezet a szocialista közöség kialakulásának folyamatát tükrözi, országonként idézve pártprogramokat, kongresszusi beszámolókat, bemutattva a hatalom meghódítását, a szocializmus alapjainak lerakását és az átmenetet a fejlett szocializmus építésére. E gazdag, sokszínű anyagot jól egészítik ki a szocialista országok békepolitikájának és nemzetközi együttműködésének (KGST, Varsói Szerződés) dokumentumai. Méltó súlyt kap – mint a többi fejezetben is – az SZKP vezetete Szovjetunió tevékenysége.

Mivel napjainkban a figyelem homlokterébe került a tőkés országok kommunista pártjainak a monopóliumok ellen folytatott harca, különösen érdemes tanulmányozásra a kötetnek ez a része. Igen sok, még csak kevésbé megoldott izgalmas problémát rejtenek magukban azok az arab, chilei, dél-afrikai stb. programok és beszédek is, melyek a fejlődő országok kommunista pártjainak a neokolonializmus ellen és a fejlődés szocialista orientációjáért vívott harcát tükrözik.

Egy ilyen – bármily testesre is sikeredett – könyvbe természetesen nem fér bele, s éppen a bőség miatt továbbra is figyelmet érdemelnek a kongresszusi jegyzőkönyvek, a folyóirat-publikációk és a pártok vezetőinek gyűjteményes kötete.

Most ezek közül csak egyet emelünk ki:

Luis Corvalán:

Válogatott beszédek, cikkek

című kötetét, mely 1962 és 1976 közötti műveiből ad izelítőt, Kerekes György válogatásában és bevezető tanulmányával. Az írások nagy többsége a népi kormány megalakulása előtti időből származik, s éppen azt az elméleti és gyakorlati szempontból is történelmi jelentőségű tevékenységet ábrázolja, melyet Chile Kommunista Pártja fejtett ki a Népi Akciófront, majd a Népi Egység létrehozásában. Elméletileg talán legérdekesebbek azok a fejtegetések, amelyek a szocializmus felé békés úton történő haladás lehetőségeit boncolgatják, nagyon racionálisan, s illúzióktól mentesen. Szemléletesen tárul eléink az írásokból a szocialista és kommunista párt viszonya (pl. „Az az erősebb, ami összeköt”). Sok írásból, beszédből Corvalánt, a politikust ismerjük meg, ellenzékben, választási küzdelmekben („Jelöltünk Allende”), hatalmon, a legkritikusabb időszakokban is és megnyilatkozásait szabadulása után. A kötet minden eddiginél mélyebben tár fel összefüggéseket (olykor kimondatlanul is) a chilei forradalom történetéről.

(Kossuth, 1977.)

Pablo Neruda:

Bevallom, életem

Most jelent meg a nagy chilei kommunista forradalmár-költő önéletrajza is.

A költő szinte haláláig dolgozott emlékiratán, utolsó lapjain Allende haláláról, a Pinochet-rezsim kezdetéről olvashatunk. Bár Neruda ekkor már halálos beteg volt, élete végóráit élte, a terrorlegények őhozá is börtörek, feldúlták házát.

Írni erről az elbűvölő könyvről na-

gyon nehéz, szinte lehetetlen. Fel lehetne sorolni gyermek- és ifjú éveinek, művészé és politikussá, elkötelezett költővé válásának történetét, politikai és irodalmi pályafutását (pl. elnök-jelöltsége és Nobel-díja), jellemzései híres politikus és művész kortársairól. Írni lehetne élete lélegzetelállító vagy színes kalandjairól, de szavakat is nehéz találni ehhez a költői szépségű, letisztultan bölcs, izgalmas és élettől lüktető műről. Minden ajánlás helyett álljon itt néhány sor Neruda bevezetőjéből: „Ezek a memoárok vagy emlékek szaggatottak és olykor a feledés nyoma is rajtuk van, mert pontosan ilyen maga az élet is... A memoárrító és a költő emlékei nem azonosak. Az emlékirat szerzője talán kevesebbet élt, de sokkal többet fényképezett le magának, és a részletek tisztaságával üdítí fel az olvasót. A költő tűz-rengette kísérteteket állít eléink kiállítótermében és korának árnyékát... Életem minden életből sűrített élet: a költő sok élete.”

(Európa, 1977.)

Gazdaságunk a termelő és a fogyasztó szemével

Nyugodtan állíthatjuk, hogy ma szinte minden hazánkfia amatőr közgazdász, a piacra járó háziasszonytól a szocialista brigádtagon át az egyetemi tanárig. Jó szándékú aktivitásuk azonban még sokszor nélkülözi a véleménynyilvánításhoz szükséges közgazdasági ismereteket. Ezért nagyon rokonszenves ez a kiadói vállalkozás, mely neves közgazdászok tanulmánygyűjteményét adja közre, mert szükre szabott terjedelme ellenére alapvető gazdasági realitásainkról nyújt objektív képet és feltárja az összefüggéseket. Nem lényegtelen annak aláhúzása, hogy a termelő és a fogyasztó egyaránt mi vagyunk, ennek egyszer s

mindenkorra szükséges tudomásulvétele tettekre sarkallhat, és igényeinket, elvárásainkat a realitások talajához kötheti.

A kötet fejezetenként tárgyalja a gazdasági szerkezet, az ásványi anyagok termelése és felhasználása, az élelmiszer-termelés és -fogyasztás, a ruházkodás, lakás, és kommunális szolgáltatások, a közlekedés és szállítás, az egészségügyi szolgáltatás, a kultúra, közművelődés és a költségvetés témaköröket. Sok, de jól áttekinthető és felettébb érdekes a statisztikai anyag. Számok jelzik múltunkat, jelenünket, terveinket és perspektíváinkat, összevetve a nemzetközi mutatókkal. (Helyünk és kilátásaink a világgazdaságban.) Az összeállítás a közgazdasági ismeretterjesztés iskolapéldája lehetne, mentes egyes füzetek vulgáris, lapos szürkeségétől, szájbarágósságától éppúgy, mint az általában egyébként magas színvonalú szakmai irodalom elvont, csak a beavatottaknak szóló szakszövegétől. Pártmunkások, propagandisták megkülönböztetett figyelmébe ajánljuk.

(Kossuth, 1977)

ÉVFORDULÓK

Tizenöt éves a Barátság I. kőolajvezeték

Öt szocialista ország – Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, az NDK és a Szovjetunió – 1960-ban kezdte meg a világ egyik legnagyobb kőolajvezeték-rendszerének építését. Az első szakaszt 15 éve adták át Magyarországon. A vezetékben azóta 30 millió tonna olajat szállítottak hazánkba. Időközben megépült az olajvezeték második ága, amely öt esztendő alatt szállított ugyanennyi olajat. (Pártélet 1978/1. sz.)

* * *

Új kulturális létesítmény kezdte meg működését ez év elején: elkészült a *diósgyőri Vasas Művelődési Központ*. Az új létesítmény a Diósgyőri Gépgyár 30 ezer munkásán kívül Miskolc III. kerülete mintegy 140 ezer lakosának kulturális igényeit is kielégíti. (Pártélet 1978/1. sz.)

* * *

Harminc esztendeje, 1948 március 25-én államosították Magyarországon a száznál több munkást foglalkoztató üzemeket. (Pártélet 1978/3. sz.)